

AKTUALNO VPRAŠANJE

V tovarni »Plamen« v Kropi porabijo za kurjenje žarilnih kotlov letno okoli 450 m³ bukovih drv. Kljub temu, da jih je na Jamnici in okoliških vaseh dosti, jih »Plamen« dobiva od Kmetijsko-gozdarskega posestva iz Kočevja. Tovarna »Plamen« se je pred nedavnim obrnila na KZ Podnart s prošnjo, da bi jo le-ta oskrbovala z drvmi, ki bi jih nakupovala pri okoliških kmetih. Na posvetu z zastopni-

kom KZ Podnart so ugotovili, da tega ni moč uresničiti, čeprav je v okolici dovolj suhih drv. — Kmetje smejo namreč prodati drva po 2500 din za m. (pri tem pa plačajo sami gozdne takse in ostale obveznosti ter prevoz). Zato kmetje prodajajo tistim, ki lahko plačajo drva po tej ceni, ker pravijo, da se upravičeni prodajati kvalitetna drva po taki ceni, če predhodno sami plačajo gozdno takso.

»Plamen« pa posestnikom ne sme plačevati drv po tej ceni, če pa jih posestniki dajo Kmetijski zadrugi, morajo plačati še tako imenovano zadržno »maržo«. Zato pa dobiva »Plamen« drva s Kočevskega po 3500 din kub. meter, zraven pa plačuje še prevoz; po drugi plati pa Jamničani vozijo drva skozi Kropo mimo »Plamena« v druge kraje. Ali takega navskrižnega prevažanja, ki po nepotrebnem obremenjuje transportna sredstva in zvišuje cene, res ni moč odpraviti. C. R.

Nezakonita delitev stanovanj v Radovljici

Po republiški Uredbi o razdeljevanju in odpovedi stanovanj so za opravljanje stanovanjskih zadev na področju občine določene stanovanjske komisije in stanovanjska uprava. Stanovanjske uprave se ustanovijo pri vseh občinah brez izjeme, stanovanjske komisije pa samo v tistih krajih, kjer se uporabljajo določbe že citirane uredbe. Med taka področja spada tudi Radovljica in je Občinski ljudski odbor imenoval stanovanjsko komisijo. Razen nje posluje kot administrativni organ tudi stanovanjska uprava.

Ceprav zakonito določilo omenjene uredbe določa, da je prva naloga stanovanjske komisije v tem, da sestavlja vsakega pol leta (v januarju in juliju) na podlagi seznama prosilcev seznam upravičenih pričakovalcev stanovanj, je bil tak seznam sestavljen zadnjikrat 27. 7. 1955. Važnost in pomembnost seznama upravičenih pričakovalcev stanovanj je dobil svoj izraz tudi v zadnji republiški uredbi, kjer je določeno, da mora tak seznam potrditi v občinah, katere nimajo sveta za stanovanjske zadeve, najvišji organ oblasti na tem področju t. j. občinski ljudski odbor. Poleg tega pa pomembnost tega uradnega akta izhaja tudi iz tega razloga, da se sme stanovanje dodeliti samo prosilcu, ki je vpisan v seznam upravičenih pričakovalcev. Stanovanjska uprava pa sme praviloma dodeliti stanovanje po vrstnem redu vpisa v omenjeni seznam.

Ze nekaj let so v Radovljici v gradnji novi stanovanjski bloki. Nekateri so bili gotovi in vseljivi že v letu 1955, medtem ko je bil en blok zgrajen konec lanskega leta. V le-tega so se v decembru 1956 brez odločbe stanovanjske uprave samovoljno vselili nekateri vodilni oblastveni in družbeni uslužbenci iz Radovljice. Noben izmed navedenih ni imel odločbe pristojnega organa o dodelitvi stanovanja. Se veči Do samovoljne vselitve je prišlo, še preden je kolovdacijska komisija pregledala stanovanja; že samo to dejanje je prekršek.

Kdo je torej razdeljeval ta stanovanja? Občinski ljudski odbor v Radovljici je dal le kratek odgovor, da je to storila posebna komisija, sestavljena iz vodilnih uslužbencev občine in občinskega komiteja ZK. Ne bo odveč omeniti, da zadevna republiška uredba izključuje vsako vmešavanje uslužbencev občinskega odbora v stanovanjske zadeve s svojim zakonskim določilom, da ti uslužbenec ne morejo biti člani stanovanjske komisije. Kot vidimo, je v tej stanovanjski zadevi odločal »novi organ«, sestavljen prav iz vseh, ki so glede tega odločanja po zakonu izključeni.

Gre torej za grobo kršenje pristojnosti, ki je prenesena na samoupravne organe. V širokem razmahu samoupravljanja na vseh področjih in nenehnega razvoja socialistične demokracije ni in ne more biti prav nobenega opravičila, da v stanovanjskih zadevah, ki so v družbeno-političnem pogledu najbolj akutne in občutljive, odločajo uslužbenec občine, čeprav je s to nalogo in delovnim področjem ustanovljen oblastveni organ. Pri nasprotnem pojmovanju tudi ni prav nič čudnega, da je na seli stanovanjske komisije v Radovljici z dne 11. X. 1956 na posebno vprašanje člana te komisije, kako bo z razdeljevanjem stanovanj v novih blokih, predsednik stanovanjske uprave slednjega zavrnil, da bo že o tem odločal ob-

činski odbor sporazumno s stanovanjsko komisijo. To soglasje stanovanjske komisije pa ni bilo nikdar dano in ga tudi ni nihče zahteval.

Ni namen tega prispevka, da presoja pravilnost in pravičnost omenjene razdelitve stanovanj po uslužbenecih občine. O tem naj odločajo organi, ki so za razdeljevanje stanovanj pooblašani in pristojni. Ne bo pa odveč omeniti, da je bilo med drugim stanovanje v novem bloku nakazano tudi osebi, katere je vložila prošnjo za dodelitev stanovanja šele 14. 6. 1956 in je do sedaj stanovala s 4-članske družine v stanovanju, obstoječem iz dveh sob, kuhinje, vseh potrebnih priključkov, v skupni izmeri 66,50 kvadratnih metrov, da ni bil nihče vpisan v seznam pričakovalcev ter je prišlo do vselitve brez predpisane kolovdacije. Vsa ta zamenjava za »boljše stanovanje« je bila opravljena v času, ko se nekateri delavci, ki imajo že nekaj let vložene prošnje, še vedno brez stanovanj. Tako n. pr. delavca Z. F. in K. J. stanujeta s 4-člansko družino v sobi brez kuhinje, N. M., ki bolega na TBC, pa stanuje s 5-člansko družino v podstrešnem stanovanju.

Se o višini najemnine. Novozgrajeno stanovanje v novem bloku stane 4 milijone din, medtem ko je najemna nerazumljivo določena na izredno nizek znesek, povprečno 2000 din. Če računamo življenjsko dobo takega stanovanja največ na 80 let, bi najemnina v teh letih znesla skupaj le cca 2 milijona din, t. j. polovico dejanske cene stanovanja brez ostalih dodatnih doplačil, kot so vzdrževanje stanovanja, obresti in podobno. Splošno je znano, da plačujejo najemnino v Radovljici (letoviški kraj) za stanovanja ostali najemniki, ki stanujejo v neprijetno slabših in starih stanovanjskih hišah, približno v isti višini.

Drobni stavki

Tokrat smo zabeležili kratek povzetek in sklep iz razprave delavskega sveta tovarne »Plamen« Kropa, ki je zasedal v četrtek, 31. januarja.

Direktor Lenarč Petrač: Tudi v našem podjetju se je pokazala potreba po »svetovalcu za organizacijo dela«, ker so v proizvodnji še vedno pomankljivosti. V podjetju imamo že pripravljeno osnutek organizacijske sheme, ki ga bomo proučili na prvem sestanku kolegija.

Član UO Jernej Dermota: Svetovalec organizacije dela v našem podjetju ni potreben, ker morajo taka dela opravljati vodilni uslužbenec.

Član DS Ing. Janez Smitek: Akcija za izboljšanje organizacije dela, ki smo jo pričeli lani, je imela doslej v našem podjetju popolnoma svojstven značaj. Iz dosedanjih poskusov se jasno vidi, da v »Plamenu« ne gre v prvi vrsti za izboljšanje organizacije, ampak za ustvarjanje izjemnega položaja posameznika, za položaj »organizatorja«, ki bi bil izven vodilnih uslužbencev, pa bi bil kljub temu nad njimi, itd.

Direktor: Mislím, da zavajanje članov DS z neresničnimi obitki ni uместno.

Sklep: UO naj osnuje 5-člansko strokovno komisijo, da bo sestavila organizacijsko shemo in jo predložila DS na vpogled. R. C.

GLAS

GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

Jesenice v prahu in dimu

Jesenice in bližnja okolica, predvsem pa prostor neposredno okoli Železarn, je vedno prekrita z dokaj opazno plastjo prahu. Prebivalci Jesenic in okolice se vse pogosteje pritožujejo, da je zrak, alati še v zadnjih dveh mesecih, neznošen. V hišah, ki so v bližini Železarn, ne morejo zaradi prahu nikdar dovolj prezračiti stanovanj. Zdravniki pišejo v kartoteki iz dneva v dan več obolenj pri dojenčkih, mladin in odraslih.

Zakaj? V zadnjih desetih letih se je jeseniška železarna zelo razširila. Zgradili so kauerje, pržne peči, nove generatorje itd., niso pa skrbeli, da bi istočasno montirali tudi zaščitne naprave. Delavci, prebivalci Jesenic in okolice, vse bolj čutijo, koliko škode povzročata prah in plin, ki izhajata iz dimnikov. Samo iz visokih peči, ki jih kurije s koksom, uhaša dnevno okoli 48 ton prahu, 10 ton prahu pa napolni ozračje pri izgorevanju koksa v ostalih pečeh. Posebna komisija, ki je skupno s CHZ pregledovala stanje, je ugotovila, da je v ozračju zaradi izgorevanja premoga dnevno 16 ton žveplovega dioksida. Te številke vzbujajo prav gotovo upravičeno bojazn, saj moramo upoštevati, da je ozračje iz dneva v dan bolj nasičeno s prahom in škodljivimi plini.

Posledice vsega tega zastrupljanja se delno že kažejo. Gospodarska škoda je v zadnjih desetih letih, po ocenah strokovnjakov, dosegla že dragocene milijone. Ajda na primer že nekaj let sploh ne obrodi. V okolišju Jesenic, Javornik in Koroška Bela je 7511 dreves obrodlilo le 50%, 5% dreves pa je sploh popolnoma uničenih. Prav tako se je zmanjšal donos krmnih rastlin za okoli 20%. V krajih Hrušica, Blejska Dobrava in Potoki je uničeno 2% sadnega drevja (114 dreves), skupna vrednost uničenega drevja v vseh teh krajih pa bi znašala v zadnjih desetih letih samo zaradi zapraševanja 16.745.780 din. Približna škoda v obeh okoli-

šah pa presega 132.250.000 dinarjev. V teh zneskih je upoštevana samo škoda, ki nastaja zaradi zapraševanja. Če bi upoštevali še škodo, ki jo povzročajo plini, bi po mnenju nekaterih strokovnjakov ta številka narasla za več kot trikrat. Hudo škodo pa trpijo tudi poslopja. Ugotovili so, da škoda zaradi plinov in prahu dosega 72,5% letne amortizacijske vsote, če vzamemo, da se stavbe amortizirajo v 50 letih.

Pri vsem tem pa še vedno nismo upoštevali — ljudi. Posledice zastrupljanja le-ti že občutijo, pričakujejo pa, da se bodo čez čas pokazala še vse hujša obolenja. Izdatki za zdravstvene usluge so v jeseniški občini v primeri z ostalimi krajji največji. Vedno pogostejša so vnetja nosnih sluznic, gripa, sapnika, več je kroničnih in akutnih kožnih obolenj, predvsem ekcemov, dojenčki postajajo rahilitični itd.

Železarna sicer že dlje obljublja, da bo zaščitne naprave uredila, vendar je bolj ali manj ostalo vse pri obljubah. So ljudje res samo številke? Cistilne naprave za te peči, ki jih ponekod v inozemstvu že imajo, bi veljale okoli pol milijarde. Razen tega pa problem ne bi bil niti v celoti rešen. V Jugoslaviji namreč nimamo metalurškega premoga in rude, vsa naša ruda vsebuje velik odstotek žvepla.

Železarna je sicer naredila zaščitne naprave za zgornje dele, vendar se bo s tem zboljšalo le stanje v okolici Jesenic, v neposredni bližini pa bo zapraševanje še enako.

Torej Jeseničanom še kar grozi prah in plin? Do kdaj še?

Ker ni pravega odziva iz železarn, ker le-ta ne kaže pravega prizadevanja, je Občinski ljudski odbor sklenil:

Zgornje zaščitne naprave morajo biti gotove do 15. februarja, spodnje v treh mesecih, zaplinjevanje pa mora biti onemogočeno do konca leta.

Lj.

V SLIKI IN BESEDI

S kurirsko torbo po gozdovih

Ze več kot deset let je minulo, kar je Boris Praprotnik - Pavle s Potok skoró vsak dan hodil z Javorniških rovt na Koroško in nazaj. Največkrat je sredi zime s kurirsko torbo gazil po visokem snegu čez Karavanke in prenašal partizansko pošto. Zaupali so mu, vedeli so, da bo Pavle gotovo prinesel pošto, da se bo s svojo iznajdljivostjo že nekako pretolkel skozi zasede.

Pavle se še dobro spominja tistih dni, ve, kako so se zbirali prvi partizani okoli njegovega doma, kako je opozarjal na nevarnosti ilegalce, ki so se zadrževali v Cimpkovi hiši.

Kmalu je bil ranjen v desno nogo.

»Celo noč sem potem še z ra-

naš razgovor

njeno nogo hodil, da sem prišel do prve hiše,« je zamišljeno pripovedoval. Čevelj je bil poln krvi, lotevala se ga je vrtoglavica, pa vendar se je »zmazal«. Leta 1944 ga je krogla zadela še v levo nogo. Vendar se tudi tega ni ustrašil, vztrajal je in se ponosen vrnil ob osvoboditvi domov.

In kakšno živi tovariš Praprotnik sedaj?

Invalid je in se je zaposlil kot vratar pri jeseniški Železarni. Razen spominov na tiste junaške dni boja, hrani tudi dve odlikovanju za hrabrost in zaslugo za narod II. in III. stopnje.

Pred dnevi so ga obiskali tudi njegovi tovariši, član. Okr. odbora Zveze borcev iz Kranja.

Spominjali so se skupaj preživelih dni v gozdovih in — lušica v Pavlovi lovski kočli, ki si jo je sam zgradil, je gorela še pozno v noč...

Lj.

V PETEK SO BRANJEVKE NA TRGU V KRANJU NUDILE JAJČKA ZE PO 18 DINARJEV KOMAD (slika spodaj). — DELAVCI »KOMUNALE« POSTAVLJAJO HIŠICE ZA KRSTAVLJAJO MO. ŠKODA, DA SE NISO ŽE PREJ SPOMNILI (slika desno)

TE DNI PO SVETU

Kot poročajo iz Port Saída, je prispelo včeraj v Egipt okoli 480 brazilskih vojakov kot pomoč četam Organizacije združenih narodov...

Devetintrideset delegacij Ekonomsko-finančne komisije Organizacije združenih narodov je včeraj predložilo resolucijo, na podlagi katere naj bi ustanovili posebno komisijo...

Iz Madžarske poročajo, da je zunanje ministrstvo LR Madžarske obvestilo generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Daga Hammarškjolda, da namerava pri Evropskem sedežu OZN v Zenevi, zlasti pa njeni ekonomski komisiji dodeliti stalno madžarsko delegacijo...

Radio Budimpešta poroča, da so na pobudo državljansko varnostni organi notranjega ministrstva Madžarske opravili pregled študentskih domov, kjer so našli precej skrivnega orožja ter drugega diverzantskega materiala...

V Ljudski republiki Romuniji so že včeraj ves dan volitve v veliko Romunsko narodno skupščino. Ker so se volitve končale šele ob polnoči, ne mremo še posredovati točnih izidov volitev.

Na listi, ki jo je predložila demokratska fronta, je 437 kandidatov. Poročajo iz Bukarešte, da je na večini volišč v Romuniji glasovalo že okoli 50 odstotkov volivcev. Sodiijo, da bo pretežni del volivcev volil do 17. oziroma do 18. ure in bodo tako praktično volitve že takrat zaključene.

V neposredni bližini New Yorka se je sinoči ponesrečilo letalo z 90 potniki. Ubilih je bilo 29 ljudi, 37 pa ranjenih. Vzroki nesreče še niso znani.

Na Cipru je še vedno zelo vroče. Tudi sinoči so v bližini Nerengarije na Cipru, ubili nekega britanskega vojaka.

V taborišču južnovietnamske armade v sajgonskem predmestju je nastala močna eksplozija streliva. Več ljudi je bilo ranjenih. Gmotna škoda pa je bila zelo velika.

Ceylon, Grčija, Liberija, Nepal in Sirija so predložili skrbniškemu odboru Generalne skupščine Organizacije združenih narodov resolucijo, ki predlaga ustanovitev posebne komisije. Ta naj bi poletni proučila gospodarske, socialne in prosvetne razmere v prekomorskih področjih tistih dežel, ki so jih pred kratkim sprejeli v OZN.

IZDAJA ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO IN TISKARSKO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJŠEK / TELEFON UREDNIŠTVA ST. 476, 397 - TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOCI RACUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DINARJEV, MESEČNA 50 DINARJEV

5. PONEDELJEK

TO PA ŽE NI BIL MOJ SINI

Stvar se je ponovila že nekolikokrat. Le eno značilnost ima vselej: vsakokrat se primeri drugim in jih s svojo življenjsko novostjo popari. Tisti, ki jih dogodki prehitijo, so stariši; stvar pa, ki jim je tuja - vsaj v večini primerov - pa je zorenje njihovih otrok.

»No, za mojega se mi potem še ni treba batiti!« »Zelo mi je žal, da vas moram razočarati; tu v žepu imam ljubezensko izjavo vašega sina, namenjeno njegovi simpatiji.« »To pa že ni bil moj sin; kaj takega on ne bi nikdar storil!«

LJUDJE IN DOGODKI

OKROG OBISKA PREDSEDNIKA TITA V ZDA

Tako v ZDA kot v Jugoslaviji so že pred dvema mesecema objavili vest, da so se začeli razgovori o možnosti obiska predsednika Tita v ZDA. Jugoslovanske javnosti je z zadovoljstvom sprejela to novico, prav tako pa tudi večina naprednih in trezno mislečih krogov v Ameriki.

Jugoslaviji, proti njeni socialistični ureditvi, neodvisni politiki in proti osebnosti predsednika Tita. Te kroge jugoslovanska javnost že precej dolgo in zelo dobro pozna. To so isti ljudje, ki so nasprotovali vsaki pomoči naši državi, ki so si vedno prizadevali, da bi našo neodvisnost spremenili v prirepek zahodnega bloka, ki so ob vsaki priložnosti, ker se jim njihove namere niso posrečile, izpričevali svoje strupeno sovražstvo do Jugoslavije.

Ne zanikamo, da obstajajo precejšnje razlike med uradnim ameriškim in jugoslovanskim gledanjem na posamezne probleme mednarodnega razvoja. Vendar pa to ne more biti vzrok za nasprotovanje srečanju dveh državnih poglavarjev, nasprotno, prav to je najboljši razlog, da so medsebojni sestanki dejansko nujni.

»Vsak človek ima pravico povedati svoje mnenje,« piše časopis »Washington Post«, »stoda nedostojen pritisk Kongresa ali zasebnih skupin ne bo spremenil Titove politike.« To ni osamljeno mnenje. Po našem odločnem odgovoru je čedalje več glasov med razsodnimi ameriški ljudmi in tiskom, ki obsojajo neodgovorno početje nekaterih reakcionarnih krogov.

v nedeljo smo zabeležili

MLADINSKI SEMINAR V POLJCAH

Poljče, 3. februarja V nedeljo dopoldne se je končal v Poljcah 5-dnevni seminar, ki se ga je udeležilo 57 mladincev in mladink, članov aktiva mladih združnikov in mladinskih organizacij z Gorenjske.

PROGRAM KULTURNIH PRIREDITEV V PREŠERNOVEM TEDNU

Kakor vsako leto, tako bodo tudi letos v Kranju počastili obletnico Prešernove smrti z vrsto kulturnih prireditev. V četrtek, 7. februarja ob 20. uri bo v veliki dvorani Sindi-kalnega doma »Koncert jugoslovanske narodne pesmi«. Za-

pel bo pevski zbor France Prešeren.

V petek, 8. februarja v dopoldanskih urah se bodo delegacije šol, ustanov, organizacij in podjetij poklonile spominu pesnika v Prešernovem gaju, v Prešernovi hiši in pri spomeniku pred Prešernovim gledališčem. Tega dne ob 11. uri bo na Občinskem ljudskem odboru podelitve letošnjih Prešernovih nagrad in pohval zaslužnim kulturnim in ljudsko-prosvetnim delavcem na področju kranjske občine.

SAMOMOR V SOTESKI KOKRE

V soboto v dopoldanskih urah je napravil samomor Anton Kurat iz Kranja, Cesta na Rupo št. 7. Pokojni Kurat je skočil s 25 m visoke pečine v Kokro, in sicer med kokrskim mestom in tovarno »Savas«. Pri padcu v plitvo vodo se je ubil. Vzrok samomora še ni pojasnjen.

POŽAR V »OLJARICI« BRITOF

V petek popoldan ob 14.30 uri je v »Oljarici« Britof nenadoma izbruhnil požar, ki je nastal od vročje železnega tovarniškega dimnika. Vnel se je prah od oljnega semena, ki se je nabral okoli dimnika. Sreči na-

ljubo, da je požar takoj opazil tamkajšnji uslužbenec Jože Zaplotnik in alarmiral tovarniški kolektiv. Tovarniški gasilec je uspelo požar zadušiti še predno so prišli na mesto požara kranjski gasilci z dvema avtomobiloma. Materialna škoda je neznatna.

POŽAR V GORENJSKI PREDLNICI

V soboto ob 13.30 uri je prišlo v Gorenjski prednici v Skofji Loki do manjšega požara. Iz stroja se je namreč utrnula iskra, ki je zanetila prejo. Na takojšnjo intervencijo delavcev je bil požar udušen, še predno je prišlo do večje škode.

... in IBI

V soboto popoldne ob 16. uri je v tovarni IBI v Kranju nenadoma izbruhnil požar na tkalskem stroju. Požar je povzročilo segretje ležajev. Delavci so požar ugasili.

POKLONILI SO SE SPOMINU NARODNEGA HEROJA MATIJA VEDNIKA

V soboto zvečer so se Jeseničani poklonili spominu 13-letnice smrti heroja Matija Verdника-Tomaža. Pred spominsko ploščo na Verdnikovih hiši v Podmežaklju se je zbralo lepo število herojevih soborcev, članov ZB in Socialistične zveze.

Nekaj dni še jasno in sončno vreme, v drugi polovici tedna snežne padavine. Kasneje občuten padec temperature.

Novi kroniki

USTANOVITEV POKRAJINSKEGA MUZEJA

Čeprav ima Gorenjska razmeroma bogato zgodovino delavskega gibanja in NOB, doslej ni imela tovrstnega osrednjega muzeja, kot ga imajo že v mnogih drugih okrajih. To vrzel naj bi zapolnil sklep, ki ga je okrajni zbor OLO sprejel na seji 2. t. m. S tem sklepom je ustanovljen Pokrajinski muzej za Gorenjsko v Kranju. Muzej bo zbiral podseke o NOB, delavskem gibanju in razvoju proizvajalnih sil na Gorenjskem. Zbrano gradivo bo prikazoval tudi na razstavah.

NA JESENICAH BODO GRADILI NOVO ŠOLO

Na seji Občinskega ljudskega odbora Jesenice, ki je bila pretekli četrtek na Jesenicah, so razpravljali o zaprašitvi Jesenic in širjenju škodljivih plinov. Sprejeti so sklep, da bodo predvideno že v spruilo začeli graditi novo šolsko poslopje na Jesenicah. Dalje so govorili še o predlogu o razdelitvi osnovnih sredstev podjetja »Grosist« v Jesenicah ter o raznih organizacijskih vprašanjih.

OBLO KRANJ RAZPRAVLJA O UREDITVI CESTNEGA OMREŽJA

V četrtek, 31. januarja, je Občinski ljudski odbor Kranj razpravljal o predlogu za ureditev cestnega omrežja v Kranju (razbremenitev Koroske ceste, ublažitev Jelenovega klanca itd.). V zvezi s tem je bilo sklenjeno, da se naroči idejni zazidalni načrt za področji »Beksel« in »Zulterija«. Začasna izpeljava vezne ceste Ljubljana-Jesenice je predvidena po Jelenovem klancu in dalje za sodiščem, gimnazijo in Bežkovo vilo.

KORISTNO PREDAVANJE, TODA LE 10 POSLUŠALCEV

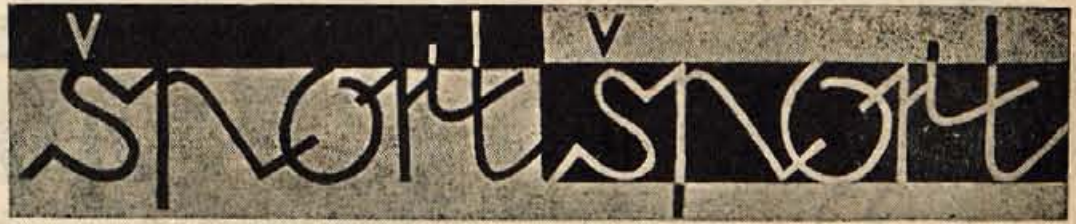
V sredo 30. januarja je bilo v dvorani KUD »Tone Sitrer« v Skofji Loki predavanje, ki ga prireja Ljudska univerza. »O nesrečah z električnim tokom«, spremljano z barvnim filmom »Vodno gospodarstvo Slovenije«, mučno pa je bilo to, da je bilo na predavanju nekaj več kot 10 ljudi. Saj imamo vsak dan pri delu in v gospodinjstvih opravka z električnim tokom in razven tega so vrtili še film - pa kljub temu brez odmeva!

In to ni bilo prvič! J. K.

SPOMIN NA DJOKA

Pred dvanajstimi leti, 26. januarja 1945, je na Pedrovem padel Jože Selan-Djoko. Bil je eden prvih aktivistov na Blejski Dobravi, ki je deloval v trojkah in bil povezan z organizatorji upora na jeseniškem območju. Za njegovo delovanje je kmalu izvedel okupator, zato so ga že v letu 1941 odpeljali v begunjske zapore in od tam v delavsko taborišče Kraut. Ko se je leta 1942 vrnil, je nadaljeval delo za Osvobodilno fronto. Zbiral je denarne prispevke, hrano, orožje itd. Bil je dober propagandist. V NOV je stopil 20. aprila 1943, kjer je opravljal odgovorne in težke naloge. Dne 26. januarja 1945 je bil izdan skupaj s svojimi tovariši. Taborišče so napadli Nemci in Jože je v boju z njimi padel. J. K.

gorenjski obveščevalci

Najboljši športniki na Gorenjskem

LESTVICA NAJBOLJSIH

Table listing top athletes and their points in various sports.

Pred štirinajstimi dnevi je naše predsedstvo razposlalo šestindvajsetim športnim delavcem na Gorenjskem anketo, da bi z njihovih pomočjo izbrali najbolj šega gorenjskega športnika v letu 1956.

niso uvrstili v desetorico pa so en atlet, dva hokejista in en skakalec v vodo. Med vsemi 27 športniki pa ni niti enega nogometaša!

VESTI

Mladinci posamezno: 1. Franc Naglič 0.16.06, 2. Polajnar 0.16.42, 3. Stane Naglič 0.19.7 (vsi trije »Triglav«).

ZMAGA NAMIZNOTENISKIH IGRALCEV »TRIGLAVA« V AVSTRILI

»AEROKLUB« KRANJ IN NJEGOVI DRUŠTVENI PROSTORI

STRELSKO TEKMOVANJE ZA ZLATO PUŠČICO V KRANJSKI GORI

TEKMOVALI SO V OKVIRU GORENJSKE KEGLJASKE PODZVEZE

OKRAJNO PRVENSTVO »PARTIZANA«

Rezultati — mladinci, patrolni tek: 1. Gorje I 0.14.56, 2. Podnart I 0.17.45, 3. Gorje II 0.19.00.

vise nista upoštevala dva anketiranca in je zato razumljivo, da ni prišla na prvo mesto. Vsekakor ji drugo mesto pripada, saj je naša najboljša alpska smučarka in bo kot kaže, še dolgo ostala. Tretje mesto je osvojil Jože Zidar.

Teranovo četrto mesto je zasluženo, saj so ga mnogi postavljali celo višje. Peto mesto si delita kegljač Martelano in smučar Dornik. Če bi hoteli postaviti koga za vzgled kot vzornega športnika, bi brez pomisleka lahko izbrali Martelana.

Stirikratna republiška prvakinja in dvakratna državna bi morala res najti mesto nekje v sredini desetorice. To je Marjana Plutova, ki se je uvrstila na deveto mesto. Deseto in enajsto mesto si delita Vukičeva in Cvenkelj.

ALI RES NI SREDSTEV?

Ze dolgo časa vznemirja kroparsko mladino beseda — televadnica. Nič ni čudnega, saj brez dvoma predstavlja Kropa eno izmed središč športne dejavnosti na Gorenjskem.

TRŽNI PREGLED

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Zivilski trg v Kranju je imel v ponedeljek veliko obiskovalcev. Izbrala je bila precejšnjo, zlasti veliko je bilo naprodaj jajc po 20, pa tudi po 24 dinarjev.

V KRANJU

Rodile so: Milanka Vukičević, gospodinja Kranj, C. na Golnik 12 — dečka; Marija Zagar, servirka Kranj, Planina 3 — dekl.

Zivilski trg v Kranju je imel v petek veliko obiskovalcev. Izbrala je bila precejšnjo, zlasti veliko je bilo naprodaj jajc po 20, pa tudi po 24 dinarjev.

M'noo soboto smo na trgu v Skofji Loki zabeležili naslednje cene: Zelje glave 20 d/n kg, zelje kislo 50 d/n kg, repa kisla 20 dinarjev.

Poročili so se: Juraj Borič, kovač in Ljudmila Žumer, tov. delavka; Stefan Bergant, avtomehaničar in Gabrijela Marja Opreničnik, kuharica.

\$\$\$ S SODIŠČA

DRUŽBA TATOV Z ZLATEGA POLJA V KRANJU KAZNOVANA — 3 LETA STROGEGA ZAPORA JE DOBILA ANA NIKOLIČ, 3 LETA ZAPORA PA MARIJA UDIR, OBE KOT ORGANIZATORKI IN GLAVNI STORILKI TATVIN

zaslužkom. Tudi ona je bila po »cele dni« brez kruha. Ko sta tako druga drugo razkrivali svoje »križe in težave«, sta se oprile misli, da bi si »pomagal« s krajjo perila po dvoriščih in balkonih.

Kranj in okolica sta z zadostnim sprejemom novico, da so organi za nourjanje zadeve odprli skupino dolgoročnežev z Zlatega polja, ki si je prisvajala od novembra 1955 do konca januarja 1956 po dvoriščih in balkonih razno perilo, iz vež in skladišč pa druge »pripravne« predmete vse do koles. Te predmete so potem vnovčevali demer se preživljali od tatvin. Sedemdesetna družba teh storilcev je v preteklih dneh pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani prejela za svojo nemoralno in nesocialno početje zaslužno plačilo.

Obravnava je pojasnila, da sta večino teh tatvinskih del izvedli Ana Nikolič in Marija Udir, pomagala pa sta pri nekaterih akcijah tudi njuna moža, dvakrat pa sta se zapletli v njihove mreže tudi M. C., pri vlogni tatvini v čevljarstvo delavnic »Planike« pa tudi M. D. Ana Nikolič in Marija Udir sta kradli skupaj osemnajstkrat, vsega skupaj pa so Nikoličevi dokazali 23, Udirjevi pa celo 43 tatvin. Ker je Nikoličeva sodelovala tudi pri vlogni tatvini v »Planiki«, ji je sodišče prisodilo 3 leta strogega zapora, Udirjevi pa 3 leta zapora.

Obravnava je nadalje dognala, da so obdolženci oškodovali razne zasebnike, deloma pa tudi podjetja, zlasti »Planiko« in »Radnik«, skupno za okoli 250 tisoč dinarjev. Izrekli so vsake vrste perila, branili se niso niti plenit, če pa je bila prilika ugodna, so posegali po obekah, preprihah, čevljih, rjuhah, kolesih in se niso ogne niti škafov in metel. Del plena sta vnovčila zlasti mož Udirjeve in njegov brat.

SKUPŠČINA GNP

TRJE NOVI OBČINSKI STRELSKI ODBORI NA GORENJSKEM

Obravnava je odkrila tudi zelo razpravane in bedne družinske razmere Nikoličevih in Udirjevih, ki vsaj deloma razlagajo odločitev obeh glavnih storilk za tako zgrešeno pot. Moža obeh se nočeta stalno zaposliti, karav pa sta zelo vneta za pijačo. Nikoličeva je povedala, da jo je mož večkrat napel in da je bila še večkrat lačna, Udirjeva pa, da je bil njeni oče pijanec in je morala že z devetim letom od doma za

Pravni odbor Gorenjske nogometne podzveze sklicuje redno letno skupščino, ki bo v soboto 23. tm. ob 18. uri v stranski dvorani Sindikalnega doma v Kranju (vhod s severne strani poleg glavnega izhoda iz kina). Skupščini je predložen običajni dnevni red.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Kranj, Poljska pot 8, telefon 218; naročila za prevoz bolnikov telefon 04.

MALI OGLASI

Ugodno prodam žensko kromirano italijansko kolo. Na ogledu pri Prevc Amaliji, Titov trg 17, Kranj.

OBJAVE

Preferovno gledališče bo za naslednjo sezono nastavilo najmanj 5 novih moških igralcev.

GLEDALISČE

Torek 5. februarja ob 20. uri — izven. Ronald Frederick Deiderfeld: »VISOK JE ZID«. — Zadnja večerna predstava.

KINO

KINO »STORŽIČ« KRANJ

4. februarja, jugoslov. film »OBLEGANJE«, ob 16. in 20. uri. Od 5. do 7. februarja franc. barvni film »OBSEDENA«. V torek in sredo ob 16. in 20. uri. V četrtek ob 16. in 18. uri — ob 20. uri predstava odpade.

KINO »RADIO« JESENICE

4. in 5. februarja, mehiški film »TRJE PUSTOLOVCI«, ob 18. in 20. uri.

PINO »PLAVZ« JESENICE

5. februarja, ameriški film »TRI KORAKE DO VESAL«, ob 18. in 20. uri.

KINO ZIROVNICA

6. februarja, mehiški film »TRJE PUSTOLOVCI«, ob 19.30 uri.

KINO DOVJE — MOJSTRANA

6. februarja, ameriški film »TRI KORAKE DO VESAL«, ob 19. uri.

KINO RADOVLJICA

8. in 6. februarja, francoski film »STOPNICE ZA SLUZIN-CAD«. V torek ob 20. uri. — V sredo ob 17.30 in 20. uri.

ROMAN
SLIKANICA
ZANIMIVOST
FILM

ZADNJA STRAN

MIMI MALENSKI KONIC VIGENC ROMAN 10

Iz zgornje hiše je prinesla naročaj ponošene obleke. Boljšo je shranila v skrinjo, menila je, da bi jo brat utegnil potrebovati. Bil je visok in suhljat, skoro tak kot oče, samo v ramenih bi mu bila zdaj še preširoka, toda z leti se bo fant naredil. Ob slovesu mu je dala očetovo črno suknjo z zametnim ovratnikom in zavihki, nič mu ni bila prevelika.

Berači so jo obstopili in, da jih bo obdarila. Ana je razgrnila vsak kos posebej in si ga še enkrat ogledala. Ogle dovala je obnošene gosposke suknjice, podložene hlače, telovnike in srajce, ki jih je pokojni oče nosil, ko je že bolehal. Skoro sram jo je bilo, da ne more dati česa boljšega. Kakor bi se hotela opravičiti, je pri vsakem kosu posebej menila, da je še dober, malo obnošen, pa tudi skrbno opran, zato naj se nihče ne boji, da bi našel bolezen. Berači so ji jemali obleko iz rok, potem pa so se kar vprilo nje pričekali, kdo je dobil več in boljše. Hrupo so zamenjavali med seboj. Ko se jih je odkrižala, je naročila hlapcu, naj zapreže sazi. Namenila se je k stricu Filipu v Železnike.

Pred odhodom je prišel k njej stric Miklavž. Zjutraj je bil pri zadušnici, zdaj pa se je že preoblekel. Stal je pred njo, močno postaran, beden, v obnošeni delavniški obleki in se ji je zasmilil, čeprav ves teden po očetovi pogrebščini nista govorila več kot za potrebo. Še tega mu ni povedala, da je končno le oddala vigenc Dominiku.

„Mislim, da bi začeli spet delati,“ je rekel Miklavž.

Ana je globoko zajela sapo, le nerada mu je odgovorila: „Nimam denarja, da bi plačevala delavce. Ko pride Dominik, boste začeli delati.“

„Torej te je Zgonc le pretental,“ je zamrmral Miklavž. Razjezila se je. „Kaj me je pretental! Oddala sem mu, da ne bo stalo prazno. Alešu je bilo tudi prav.“

„Fant ne ve, kaj je zanj dobro. Čemu mu je bilo treba nazaj v šole? Doma naj bi bil ostal! Čepel bo pri bukvah, Zgončev bo pa bogatel iz njegovega. — Koliko pa je dal stari?“

„Tristo.“

Starcu je planila rdečica v lica. „Tristo — za spodnjega? Ali veš, da je v njem prostora za dvajset delavcev? Če dobi le dva delavca, bo imel dobiček!“

„Koliko pa bi morala zahtevati?“ je negotovo vprašala Ana.

„Tja...“ Tudi stric Miklavž ni vedel, koliko bi moral Zgonc plačati. „Če bi imela lastne delavce, bi lahko zaslužila petkrat, desetkrat toliko,“ je rekel naposled.

„Saj imamo še zgornji, veliki vigenc. Lahko začnemo na svoje,“ je čez čas menila Ana.

„To imaš pamet!“ se je obregnil stric. „Zgonc bi ti pobral kuse pred nosom. V enem vigencu ne moreta delati dva gospodarja.“ Jezno se je obrnil. „Babe imate dolge lase, pa kratko pamet. Naredila si po svoje, mene nisi vprašala, tudi poslušala me nisi. Jaz bom pa šel, kakor sem rekel. Dominiku ne bom delal.“ Zdelo se je, da ga skrbi misel, kam naj se dene.

„Nikamor ne boste šli,“ je nejevoljno rekla Ana. Jezila jo je ta res z vigencem. Morebiti se je res prenagnila. Toda Zgonc ji je denar kar vsilil... Jezna je bila na Zgonca, jezna tudi na Miklavža, zato je rezko dejala: „Vi bi že delali, kdo bi pa prodajal? Spet bi šlo tako kot zadnje čase, to pa je slabše kot nič.“

„Jaz bi prodajal,“ se je ponesel Miklavž. „Ne misli, da ničesar ne znam!“

Kaj bo z eno največjih turističnih zanimivosti na Gorenjskem?

Slap Peričnik vsako leto nižji

Visoko pod Vrtaško planino izvira Peričnik. V divjih brzicah se prebija do navpične pregrade, ledeniškega konglomerata, skozi katerega si je izsilil ozek prehod, da je potem v dveh slapovih zgrmela voda v globino. Medtem ko je zgornji slap skrit in ga opazi lahko samo tisti, ki ve zanj, pa je spodnji 52 m visok in zaradi svoje veličastnosti ena najlepših turističnih znamenitosti na Gorenjskem. Že nekaj let pa slap izgublja na svoji višini: voda je izlivala korito in prodrla do mehkejši plasti konglomerata, v katerega prodira vedno bolj in bi morali slap obrniti v korito, skozi katero je padal pred letom 1926, sedanje korito pa zalili z materialom, ki bi ga voda ne razjedala.

Sega njihov društveni okvir in da bi ga morali opraviti občina, okraj in republika. Kakorkoli že: dejstvo je, da domače Turistično društvo brez dotacij tega problema ne more rešiti. »Korite Peričnikovega slapu pa je vedno globlje in dalj ko bomo čakali, večji bodo stroški,« pravi tov. Tolar, predsednik TD Dovje - Mojstrana.

Znameniti turisti so trdili, da je dolina Vrtaška najlepša alpska dolina. Nemalo zaradi Peričnika. Ta je zdaj v nevarnosti. Upajmo, da je bodo odgovorni ljudje pravočasno odstranili.

J. S.

Dober dan
želim!
Ne
ustrajte
se!

Tako se oglasi dimnikar ponavadi vsak drugi petek v mesecu pri vseh strankah.

In kot malašč! Stedilniki se takrat skoraj vedno topli. (To zlasti sedaj, pozimi!)

Prenekaterikrat se gospodinja hudejeje nanje. Destikrat neupravičeno, saj se dimnikarji res potrudijo, da čim manj zamažejo. Tak je pač njihov poklic. Destikrat sila nevaležen.

ZGODOVINSKI IN TURISTIČNI VANTGAR
Z GORENJSKE

Izmed premnogih sotesk in divjeromantičnih tesni v naši domovini (Zanica pri Kranju, Gorenja Savinjska dolina, Tržiška Bistrica, Gornja Kokra, Iška, Huda luknja in dr.) je po izvenrednih prirodnih krasotah gotovo najimpozantnejši naš Vintgar pri Bledu.

Vintgar je prav tako znan kot letovišče Bled. Je to divjeromantična, 1600 m dolga, globoko v skale zarita soteska, skozi katero si krči pot rečica Radovina, ki pada ob izhodu preko skalnatoga praga 28 m globoko kot slap Sum. Ta padec Radovine je tudi izrabljen za pogon generatorjev v elektrarni pod slapom. Divja in slikovita je ta soteska. Navpične, skalnate stene se dvigajo proti nebu, voda hrumi in bobni in se leskeče v tisočih barvah. Pot skozi tesni prestopa z enega brega na drugega po umetno in varno zgrajenih hodnikih in stopnicah. Dvakrat se bregova zblížata prav na tesno. Ta kraj se imenuje Pekel. Skozenj dospemo ob manjših slapovih iz hladnih tesni v odprto dolino k restavraciji Vintgar.

Tesni, skozi katere prihrumi Radovina, so bile dolgo dobo povsem neznane. Šele februarja 1891 sta skušala prodreti čez skale in bregove gorjanski župan Jakob Zumer in blejski fotograf Lergetporer. Pot je bila skrajno nevarna in težavna.

Večkrat sta se morala vrniti. Slednjč sta le prodrla skozi vse sotesko in Sergetporer je posnel nekaj najlepših delov divje pokrajine. Blejci so takoj uvideli, kako velikega pomena bi bila soteska za njihovo letovišče, če nepravijo pota ob Radovini in bi bila soteska tako vsakomur dostopna. Seestviki so odbor z Jakobom Zumrom na čelu. Z različni zbirkami med letoviščarji, s podporo deželnega odbora, Kranjske hranilnice in z dobčkom od raznih prirediteljev (v ta namen je priredil na Bledu koncert tudi znani slovenski operni pevec — tenorist Naval — Pogačnik), so nabrali toliko, da so napravili pota in galerije skozi tesni, imenovane Vintgar (ime po hribu na desnem bregu Radovine). Sloveana otvoritev je bila avgusta 1893. Ob tej priliki so odkrili v najlepšem kraju v soteski spominsko ploščo zaslužnemu Jakobu Zumru. Jeseni 1926 je velika povodenj prodrla v Vintgarju vse mostove in galerije. Zveza za tujski promet pa jih je na novo postavila.

Med mnogimi krasotami naše slovenske zemlje je Vintgar med prvimi. S svojo romantično lepoto prekaša po zatrdju domačih in tujih očividcev podobne soteske v Avstriji, Tirolski in Švici. Razlika je le v tem, da znajo drugi narodi vse drugače kot mi izkoristiti svoje naravne lepote.

SOTESKA VINTGAR —
»MEKA« TURISTOV

JOSIP JURČIČ
JANKO KERSNIK
ROKOVNJAČ
PRIREDIL
ECHO
ROBLEK
RIŠE
Milan
BATISTA

37. Poljak hoče skočiti za ubežnikom, a dr. Burger ga zadržal. Pove mu, da mu je ljubše, če je rokovanjač zbežal, kakor bi ga imel zaprtega tu v gradu, kamor ponoči lahko vdre cela tolpa, da bi rokovanjača osvobodila.

Sploh sta se dr. Burger in Poljak v mnenjih glede rokovanjačev precej razhajala. Čeprav je bil prvi francoski mair, se mu vendar ni ljubilo vtikati glavo tja, kjer jo prav tako lahko puste Francozi.

38. Poljak pa je bil mnenja, da morajo udariti sami, če Francozi zaradi prešibkih vojaških sil ne morejo.

Ko sta tako že prišla na razgovor s Francozih, se je oskrbnik spomnil, da je Gropa naročil, naj brdski pisar sporoči, kdaj Francozje... (naprej Blaž ni slišal).

Zdaj se posveti mairu. »Priatelj sesed, to bi pa utegnile biti resnične!«

39. »Kako to mislite?«

»Veste da ste skoraj gotovo zadeli, če sumite, da hočejo Francoze napasti. Bržda bo stvar v zvezi z denarjem, saj se je moj pisar prav sadnje dni mudil v Crnem grabnu.«

40. Maire je razložil oskrbniku, da je prišel na to misel, in čimbolj je premišljeval, tembolj verjetna se mu je zdela. Takih sitnosti, da bi Francoze eropali prav na ozemlju, za katerega odgovarja on, pa dr. Burger ne bi imel rad. Zato sta sklenila s Poljakom, da je treba sporečiti nevarnost v Ljubljano.